

**IMPRESJONIŚCI NA START!
WOKÓŁ PIERWSZYCH DZIEŁ
IMPRESJONISTÓW**

**TADEUSZ
BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Impresjoniści na start! Wokół pierwszych dzieł impresjonistów

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/45 lub 90 minut – w zależności od tempa pracy uczniów

Cele

Uczeń:

- przedstawia genezę impresjonizmu i okoliczności jego narodzin;
- analizuje teksty krytyczne i wypowiedzi historyków sztuki;
- rozpoznaje reprezentatywne cechy impresjonizmu;
- określa tematykę obrazów;
- rozpoznaje autorów obrazów;
- analizuje obraz.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- analiza;
- zespołowa;
- dyskusja;
- burza mózgów;
- praca w parach;
- grupowa.

Środki dydaktyczne:

- słownik terminów plastycznych;
- dzieła impresjonistyczne;
- komputer z dostępem do Internetu, rzutnik lub tablica interaktywna;
- telefony komórkowe;
- literatura.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

1. Luźna rozmowa o malarstwie pejzażowym i roli koloru w różnych epokach – dyskusja, podanie przykładowych dzieł i artystów mających szczególne znaczenie dla koloru w malarstwie, np. Tycjana i innych kolorystów weneckich, Rubensa, Pousina, Delacroixa. Skorzystanie z fragmentu książki Marii Rzepińskiej, *Historia koloru*, Warszawa 1983, s. 482.

Część właściwa:

1. Wprowadzenie do impresjonizmu – geneza kierunku, wyjaśnienie terminu, skorzystanie ze strony: <http://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Impresjonizm> (fragment na temat barwy), artykuł Louisa Leroy'a.
2. Zapoznanie uczniów z artykułem wydrukowanym w „Le Charivari” 25 kwietnia 1874 roku pod tytułem „Wystawa impresjonistów”, źródło: <http://opolnocywparyzu.pl/wystawa-impresjonistow-artykul-louisa-leroy/> (tłumaczenie polskie).
3. Analiza wybranych przez nauczyciela dzieł – przydzielenie uczniom obrazów (praca w parach lub trójkach – praca z wykorzystaniem telefonów komórkowych): Claude Monet, „Impresja, wschód słońca”, „Bulwar Kapucynów”; Auguste Renoir, „Tancerka”; Camille Pissarro, „Zamarznięte pole” („Mróz”), „Pole kapusty”; Alfred Sisley, „Poranna mgła” („Sad”); Berthe Morisot, „Kołyska”; Edgar Degas, „Praczk”; Paul Cézanne, „Nowoczesna Olimpia”.
4. Wypowiedzi uczniów na temat obrazów oparte na własnej obserwacji, wskazanie cech formalnych, określenie nowatorstwa w malarstwie.

Część podsumowująca:

Wyświetlenie obrazu Claude Moneta „Impresja, wschód słońca”, komentarze uczniów i dyskusja nad dziełem jako mającym wpływ na powstanie nazwy impresjonizm. Wymienienie nazwisk artystów, zwrócenie uwagi na muzea, w których znajdują się dzieła.

Zadanie domowe:

Dokonaj analizy porównawczej dzieł pejzażowych: impresjonistycznego i dowolnego obrazu Williama Turnera.

Zadanie dodatkowe:

Inspirując się techniką dywizjonizmu, wykonaj niewielki obraz natury w technice malarskiej.

Komentarz metodyczny

Lekcja została oparta o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, do korzystania z zasobów internetowych. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej; wykorzystać mocne strony ucznia, dostosować wymagania i stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy,

w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Podczas lekcji rozwijane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (obrazy impresjonistów), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (funkcjonowanie w grupie); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się); umiejętności matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii (obecność i rola natury w obrazach).